

Tárgy : Az APPLiA Magyarország Egyesülés észrevételei az (i) áruk javítását célzó kormányrendeletre, valamint a hozzá kapcsolódó, (ii) a javíthatósági követelményekről szóló miniszteri rendelethez

Budapest, 2026. július 17.

Tisztelt Minisztérium!

Az APPLiA Magyarország Egyesülés, a hazai elektronikaikészülék-gyártókat képviselő szakmai szövetség a fenti tárgyú jogszabálytervezetekhez az alábbi, 1-3. pontokban részletezett észrevételeket fűzi.

Bevezető

A Right to Repair („R2R”) irányelv egy hosszú jogalkotási folyamat eredménye, és tisztában vagyunk azzal, hogy az uniós jogalkotó nem kis feladat elé állította a nemzeti jogalkotókat ennek a szabályozásnak az átültetésével. Hiszen a R2R irányelv a Fogyasztói Agenda keretében született, de ugyanakkor tárgyi hatályát tekintve szorosan kapcsolódik a Körfogós Gazdaságról szóló Cselekvési Tervhez, azon belül pedig a fenntartható termékpoltikát megvalósító ekodizájn-szabályozási csomaghoz (az ESPR-hez, Ecodesign for Sustainable Products Regulation-höz, valamint az egyes termékrendelethez). Miközben ezek a témák a hazai jogalkotói szinten (és talán más tagállamokban is) másik szaktárcához kapcsolódnak.

Azzal is tisztában vagyunk, hogy az új minisztérium felállása is nehezített a munkájukat; köszönjük, hogy mindezek ellenére időben társadalmi egyeztetésre bocsájtották a jogszabálytervezeteket, és adtak egy hónap „haladékat” a hatályba lépésre.

Azt is szeretnénk hangsúlyozni, hogy remek megoldásnak tartjuk, hogy a R2R irányelv 2. mellékletében található uniós jogi aktusok (a javíthatósági feltételeket már tartalmazó ekodizájn-termékrendelet) felsorolása külön miniszteri rendeletben történt, mert értjük, hogy a jövőbeni módosítása így sokkal egyszerűbb és gyorsabb lesz.

Az észrevételeinket az alábbi három csoportban szeretném bemutatni:

- i. a rendlettervezetek esetleges pontosítására és kiegészítésére vonatkozó észrevételeink és javaslataink;
- ii. gyakorlati, a jogalkalmazásra és -értelmezésre vonatkozó gyártói kérdéseink első csoportja; valamint
- iii. a hazai fogyasztóvédelmi szabályozás átfogó reformjára tett, megfontolásra javasolt megoldási javaslat.

1. A rendelettervezetek esetleges pontosítására és kiegészítésére vonatkozó észrevételeink és javaslataink

1.1 A javítószolgálat definíciója

Tisztában vagyunk vele, hogy a hazai jogszabályok ezt a definíciót használják, de álláspontunk szerint nagyon fontos lenne azt egyértelművé tenni, hogy a gyártónak a javítószolgálattal szemben fennálló kötelezettsége csak és kizárólag a „szakszervizek” felé van!

Az ESPR 2. cikkének 48. pontja szerint:

48. „szakszervíz”: az a természetes vagy jogi személy, aki vagy amely egy termékre vonatkozóan professzionális javítási vagy karbantartási szolgáltatásokat nyújt, tekintet nélkül arra, hogy a személy a gyártó forgalmazási rendszerén belül vagy függetlenül jár-e el;

Az egyes ekodizájn-termékrendeletek a II. mellékletükben tartalmazzák a javíthatósági feltételeket, és ezek a szabályok, azon túl, hogy kizárólag a szakszervizek irányába kötelezik a gyártókat, kötelező felelősségbiztosítást írnak elő a szakszervizek számára, ráadásul függetlenül attól, hogy a tagállami szabályozás ír-e elő ilyen kötelezettséget. A gyártói kötelezettségek tehát kizárólag a professzionális, kötelező felelősségbiztosítással rendelkező szakszervizek felé állnak fenn (pl. kizárólag a részükre kell pótalkatrészt biztosítani, valamint szerelési technikai dokumentációt átadni).

Miért borzasztóan fontos ez? Azért, mert sajnos hazánkban is vannak még szép számmal olyan „javítószolgálatok”, melyek nem biztos, hogy megfelelnek a szakmai és pénzügyi (pl. áfás-számla adási) kötelezettségeknek.

Elfogadjuk, hogy a fogyasztóknak joga van a javításhoz (right to repair), de úgy gondoljuk, hogy a gyártóknak és a szerelőknek pedig kötelességük a professzionális javítás (repair it right!). A szakszerű és biztonságos javítás viszont kizárólag úgy érhető el, és a javító szakma csak úgy motiválható a megfelelő szaktudás megszerzésére és a biztonságos szervizszolgáltatásra, ha a jogalkotó nem nyit nem egyértelmű szabályozásból fakadó kiskapukat a piaci szereplőknek, hanem a hazai jogi szabályozásban egyértelművé teszi és támogatja az uniós háttérszabályozásban megfogalmazottakat. Fontosnak tartjuk hangsúlyozni, hogy ez nem jelenti azt, hogy csak és kizárólag gyártói szerződött partnerek lehetnek szakszervizek; lehetnek független szervizek is. Maga az APPLiA Magyarország is a saját szerelői támogatási programját (oktatás és tájékoztatás) minden szakszervíznek biztosítja, nemcsak a gyártói partnereknek. A szerelőprogramot és ma már Európa több országában is használt szakkönyveket és a Háztartásigép-szervíz szaktechnikus képzést azért dolgozta ki és támogatja a képzést indító iskolákat évről évre szervezetünk, hogy a megfelelő szaktudást és egy komplex életpálya-modellt a jövő szerelői generációjának biztosítson.

Magyarországon a 34/2021. (VII. 26.) ITM rendelet az egyes ipari és kereskedelmi tevékenységek gyakorlásához szükséges képesítésekről, valamint egyes műszaki szabályozási tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról határozza meg, hogy milyen képesítéssel végezhető az adott tevékenység. Az 1. számú mellékletben vannak az egyes szakmai tevékenységek, a „Háztartási berendezések üzembe helyezése, karbantartása, javítása” a 38. sorban található. Itt láthatjuk azt, hogy önállóan ez a tevékenység csak a következő képesítések birtokában végezhető:

- i. korábbi képesítések, melyeket elfogad a jogalkotó:
 - Kereskedelmi, háztartási és vendéglátóipari gépszerelő
Háztartási gépszerelő
Háztartás-elektronikai műszerész
- ii. Jelenlegi képesítések, melyeket elfogad a jogalkotó:
 - Kereskedelmi, háztartási és vendéglátóipari gépszerelő
Háztartási gép szerviz-szaktechnikus

Valójában tehát hazánkban az ESPR szerinti szakszerviznek az ezen végzettségek valamelyikével rendelkező szerelő kolléga minősül.

Álláspontunk szerint a R2R irányelv és a kormányrendelet-tervezet is, mind az ESPR-t és az ekodizájn termékrendeleteket, valamint a hazai 34/2021. (VII. 26.) ITM rendeletet figyelembe véve értelmezendő jogilag, de nagy segítség lenne, és sok vitának és kételynek venné elejét, ha a jogalkotó a kormányrendelet-tervezetben egyértelművé tenné, hogy a gyártó javítószolgálatokkal szemben fennálló kötelezettsége kizárólag a szakszerviznek minősülő javítószolgálatok irányába áll fenn. Érdemes lenne egy külön szakszerviz definíciót is beiktatni, utalva legalább az ESPR szerinti definícióra, de akár a hazai 34/2021. (VII. 26.) ITM rendeletre is. Nem feltétlenül a javítószolgálat definícióját kérjük módosítani, mert akkor a jelenleg szürkén (/feketén) eljáró javítószolgálatok egyből kiesnének a kötelezettek közül, és minimálisan legalább maradjanak ők is a szabályozás kötelezettjei. Egy külön szakszerviz definíció viszont egyértelművé tenné, hogy egy javítószolgálat mikor minősül szakszerviznek; ez piacfehérítést segítő rendelkezés lenne a magyar R2R kormányrendeletben.

1.2 A javítószolgálat tájékoztatási kötelezettsége és az Európai Javítási Adatlap

Álláspontunk szerint egyértelmű helyzetet akkor teremtené a jogalkotó, ha a jogszabályban határozottan kimondaná, hogy milyen módon lehet a tájékoztatást megtenni, az Európai Javítási Adatlapon túl. Tisztában vagyunk azzal, hogy a tájékoztatási kötelezettség a 45/2014. (II. 26.) Korm. rendelet 6. pontja alattiaknak megfelelően eddig is fennállt, és most az Európai Javítási Adatlap csak egy újabb lehetőség az adatszolgáltatás teljesítésére, ugyanakkor segítené a megfelelést, ha felsorolná a jogalkotó a teljesítési lehetőségeket.

Felmerül egy olyan eset is, hogy milyen lehetősége van a javítószolgálatnak akkor, ha kiadja az Európai Javítási Adatlapot, de utána a készülék bevizsgálásakor kiderül, hogy olyan alkatrészek beszerzésére is szükség van, amelyeknek az ára nem szerepelt az Európai Javítási Adatlapon. Ilyenkor mennyire köti a javítószolgálatot az ajánlatot? Köteles-e olcsóbban megjavítani a készüléket, vagy van mód az ajánlatot korrigálni? Álláspontunk szerint nem várható el a javítószolgálattól, hogy maga finanszírozza a fel nem tüntetett alkatrészt, melynek szükségessége a szerződéskötést megelőzően nem volt nyilvánvaló. Amennyiben nincs mód az Európai Javítási Adatlapon foglaltak módosítására, nem valószínű, hogy bármelyik javítószolgálat is ezt a tájékoztatási módot választaná, hiszen ez ilyen formában nem motiváló megoldás, nem segítség a javítószolgálatok részére, hanem többletkockázat.

1.3 Árak feltüntetése

A termékek és szolgáltatások árára vonatkozó feltüntetési kötelezettség mindig érzékeny terület, tekintettel a versenyjogi szabályokra. Fontos lenne mind a javítószolgálatok, mind a gyártók részére iránymutatást adni valamilyen formában, hogy ezt hogyan, milyen formában tehetik meg.

A R2R irányelv 5. cikk (5) bekezdése az alábbiak szerint rendelkezik:

(5) Az e cikk alapján javításra kötelezett gyártóknak, illetve adott esetben meghatalmazott képviselőknek, importőröknek vagy forgalmazóknak biztosítaniuk kell, hogy a fogyasztók egy szabadon hozzáférhető honlapon keresztül információkhoz juthassanak a II. mellékletben felsorolt uniós jogi aktusok hatálya alá tartozó áruk tipikus javításáért felszámított indikatív árakra vonatkozóan.

Ezzel szemben a R2R kormányrendelet-tervezet 8.§ (2) bekezdése így szól:

(2) Az 5. § alapján javításra kötelezett gyártó vagy a gyártó helyett a 7. § alapján helytállásra kötelezett személy szabadon hozzáférhető honlapon elérhetővé teszi a fogyasztó számára a javíthatósági követelménnyel érintett áru javításáért felszámítandó irányadó díjat.

A hazai tervezet szigorúbb, mert nem a tipikus javításért felszámítható indikatív árakat kéri feltüntetni, hanem az érintett áru javításáért felszámítandó irányadó árat. Az irányelv a tipikus hibákra fókuszál. Kérjük, hogy ez a hazai kormányrendeletben is így kerüljön előírásra, és ne szigorúbban (a javítás általánosabb és sokkal több esetet foglalhat magába, mint a tipikus hibák).

2. Kérdések és jelzések, melyek főként gyakorlati problémákat jelölnek, és vagy a kormányrendeletben, vagy a miniszteri rendeletben, de legalább állásfoglalásként a jogalkotó iránymutatását igénylik

Tisztában vagyunk vele, hogy sajnos maga a R2R irányelv is sok olyan fogalmat használ, amely közel sem mondható egyértelműnek. A hazai tervezet is átvesszi ezeket. Ezekből a fogalmakból a jövőben számtalan ellentmondás és vita lesz. Például a javítás lehetetlensége, az árak ésszerűsége, ezek mind relatív fogalmak, és elő fog fordulni, hogy mást jelent egyik vagy másik szerelőnek, a gyártónak vagy a fogyasztónak. A gyártónak nincs ráhatása az alkatrész árakra, azok annyiba kerülnek, amennyibe. Lehetetlen-e a javítás, ha egy adott szerelő a nem megfelelő szaktudása miatt nem tudja megjavítani a készüléket? A gyártó nem hivatkozhat a lehetetlenségre, ha előtte hozzá nem értő, rossz alkatrészt használó javítószolgálat többet ártott, mint használt, és tényleg nincs mit tenni? Tudjuk, hogy ezeket a fogalmakat a jogalkotó csak átvette az irányelvből, mégis nekünk, közösen kell majd itthon megbirkóznunk az értelmezési kérdésekből fakadó ellentmondásokkal. Még az irányelv melletti Q&A értelmezési segítségét is ismerve.

Néhány pontot külön részleteznénk:

Ki minősül fogyasztónak?

Álláspontunk szerint a hibás teljesítésen kívüli gyártói javítási kötelezettség (mely csak a miniszteri rendelettervezetben meghatározott készülékekre vonatkozik) fogyasztókkal szemben áll fenn, és ebből a szempontból nem minősülnek fogyasztónak a mikro-, kis- és középvállalkozások. Kérjük ennek megerősítését!

A javítás lehetetlensége

A R2R kormányrendelet-tervezet szerint nem terheli javítási kötelezettség a gyártót, ha a javítás lehetetlen. Tisztában vagyunk azzal, hogy ez a R2R irányelvben is így szerepel, mégis jelezni szeretnénk, hogy várhatóan nagyon sok vitára ad majd alapot minden további magyarázat nélkül ez a rendelkezés. Tudjuk, hogy mit ír a R2R irányelv Q&A a kérdésben, mégis kifejezetten azzal a szabállyal is összekapcsolva, mely szerint a gyártó nem tagadhatja meg a javítást azon az alapon, hogy korábban más javítószolgálat javította a berendezést (10.§ (2) bekezdés), fontosnak tartjuk jelezni, hogy egy korábbi szakszerűtlen javítás, nem megfelelő cserealkatrész alkalmazása bizony

könnyen vezethet oda, hogy ténylegesen lehetetlenné válik a készülék javítása. Ilyen esetben milyen lehetőséget biztosít a jogalkotó a gyártók számára?

A hőszivattyús berendezések esete talán külön kiemelést érdemel, amelyeknél a hűtőközegek nem megfelelő kezelése akár az épületek és az emberek épségét is veszélyeztetheti, és adott esetben egy rosszul, nem megfelelő hűtőközeggel feltöltött készülék tényleg javíthatatlanná (és veszélyessé) válik. Így mindenképpen fontosnak tartjuk, hogy a jogalkotó adjon iránymutatást arra, hogy mit tehet a gyártó ilyen esetekben.

Kellékszavatosság és törvényi jótállás

Értelmezésünk szerint a R2R kormányrendelet-tervezet 19.§-a alapján a kellékszavatosság hosszabbodik meg egy évvel, és ez nem érinti semmilyen téren a törvényi jótállási feltételeket. A gyártóknak a jótállási jegyeket nem kell módosítaniuk. Kérjük ennek megerősítését.

Továbbá szeretnénk kérdezni, hogy a kellékszavatossági idő meghosszabbodásáról kell-e bármilyen írásbeli dokumentumot átadni a fogyasztónak, vagy elegendő a szóbeli tájékoztatás?

A kellékszavatossági idő meghosszabbítása szempontjából a mikro-, kis- és középvállalkozások fogyasztónak minősülnek-e?

Diagnosztikai díjak

A R2R kormányrendelet-tervezet 4.§ (4) bekezdésében foglalt diagnosztikai szolgáltatásért kért díjat a fogyasztó visszakérheti-e, ha végül mással végezteti el a javítást? Álláspontunk szerint nem, de kérjük ennek megerősítését.

Alkatrész árak

Az alkatrész árát a gyártók nem tudják befolyásolni. Egy tévének a főpanele pl. egy új tévé árának 80-90%-a is lehet. Mit jelent az alkatrészek esetében az ésszerű ár? Ha felírja a valós árat a gyártó, és a fogyasztó azt állítja, hogy ez nem lehet ésszerű, akkor ki fog igazságot szolgáltatni?

A jövőben biztosan fel fognak még merülni gyakorlati kérdések a R2R-rel kapcsolatban, és ezeket majd megküldjük a Tisztelt Jogalkotónak!

3. A hazai fogyasztóvédelmi szabályozás átfogó reformjára tett, megfontolásra javasolt megoldási javaslat

Álláspontunk szerint hazánkban a hibás teljesítési és a termékfelelősségi szabályok sosem voltak egyszerűen átláthatók. Adódott ez elsősorban a törvényi jótállás és a kellékszavatosság kettősségéből, továbbá a 2021-ben bevezetett új jótállási szabályokból. A tavaly augusztusi módosítás, mely bizonyos esetekben fogyasztói jogot adott a mikro-, kis- és középvállalkozásoknak is bonyolította a jogértelmezést.

Az elmúlt években és jelenleg olyan mennyiségű, a témára vonatkozó uniós jogszabályt kell(ett) átültetni, hogy mára ember legyen a talpán (de akár jogászra is mondhatnánk), aki mindent tökéletesen követni tud. Még a R2R-hez kapcsolódó társadalmi egyeztetetésről szóló hivatalos tájékoztató is az alábbiak szerint „garanciáról” (ami nem létezik) és a jótállás 12 hónappal való meghosszabbításáról szolt (holott a kellékszavatosság hosszabbodik meg):

A garanciák rendszerét is érinti a tervezett kormányrendelet: ha a vevő egy termék javításáról dönt a jótállási időn belül, akkor a helytállási idő 12 hónappal meghosszabbodik.

Ezek a szabályok már idén, július végén életbe lépnek.

A kormányrendelet javasolja az egységes európai javítási adatlap bevezetését, amely érthetően részletezné a hiba jellegét, a javítási árat és azt az időtartamot, amelyen belül a javító vállalja a munkát. Külön jelezheti a kapcsolódó szolgáltatások, például a szállítás költségét. Ez az adatlap megkönnyíti a fogyasztók döntését, hogy érdemes-e megjavítani az elromlott készüléket vagy terméket, vagy új készüléket, terméket kell vásárolni. Az adatlap kiállításáért nem kérhet pénzt a szolgáltató, kitöltésével teljesíti a tájékoztatásra vonatkozó jogi kötelezettségeit.

Az Európai Unió egy éven belül létrehoz egy online platformot, ahol a fogyasztók célzottan tudnak keresni a környezetükben elérhető javítószolgálatok, a felújított, használt árukkal kereskedők és közösségi javítási szolgáltatások között.

Forrás: <https://kormany.hu/hirek/tarsadalmi-egyeztetes-az-aruk-javitasat-celzo-kormanyrendeletrol>

Annyi jogszabály szabályozza már a témát, hogy nagyon nehéz követni a kötelezettségeket, még egy, a témát követni igyekvő jogásznak is. Hogy várható el akkor tudatos fogyasztói magatartás az emberektől? Hogy várható el a tökéletes jogkövetés a piaci szereplőktől?

Megfontolásra javasoljuk ezért azt, hogy a jövőben valamikor kerüljön az egész rendszer revízió alá, és egyszerűsödjének a helytállási kategóriák az unióban általánosan használt kategóriákra, és szűnjön meg például a törvényi jótállás és a kellékszavatosság kettőssége.

Továbbá egyszerűsítésre kerüljön a jogszabályi rendszer is a minimálisan szükséges számú jogszabályra.

Mindebben az APPLiA Magyarország Egyesülés örömmel áll a Tisztelt Minisztérium segítségére. Ahogy a R2R hazai szabályozása során felmerülő egyes kérdések, vagy az általunk javasoltak megvitatására is.

Amennyiben bármivel tudjuk segíteni a munkájukat, forduljanak hozzánk bizalommal!

Megtisztelő figyelmüket köszönjük!

Üdvözlettel:

dr. Mészáros Fanni

Cégvezető

